

Forfatter: Birkeland, Michael

Titel: BREV TIL: Daae, Ludvig FRA: Birkeland, Michael (1866-12-01/1866-12-15)

Citation: Birkeland, Michael: "BREV TIL: Daae, Ludvig FRA: Birkeland, Michael (1866-12-01/1866-12-15)", i *Breve fra Rigsarkivar Birkeland (1848-1879)*, Steenske Forlag, s. 123. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002069799-000-shoot-L0020697990000051.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Breve fra Rigsarkivar Birkeland (1848-1879)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

TIL LUDVIG DAAE (f. t. i Kjøbenhavn).
Tirsdag Form. (først i Decbr. 1866).

Siden jeg hører af Lundh, at Du venter Breve paa Din Fødselsdag, vil jeg skrive sammen nogle Linjer for at »opvarte« Dig.

Man er sig selv nærmest, og derfor begynder jeg min Mønstring af Dagens Nyheder med mig selv. Jeg har haft et gement Arbejde iaar med denne „Sinsecure“, som Du veed; jeg har endnu ikke forvundet det skrækelige Stræv. Næsten Alt har maattet hvile. De faae Timer, jeg har haft tilovers, har Udgivelsen af Paveis's Dagb. Opt. røvet mig. Nu er jeg kommet til Ark 35; forhaabentlig er Alt færdigt om 14 Dage. Det sidste Halvaar af 1816 er af langt ringere Interesse end de tidligere Dele. Jeg hører, at der er Tale om, at Heftye vil sende Riis Honorar; han trænger vist saa saare til Penge. En Vaudeville af ham er nok antagen til Opførelse paa Chr.a Theater; men det er nok usikkert, hvad han faaer for den. Naar jeg nævner Flytningen, Pavels og Skandinavismen, har Du i kort Begreb omtrent Alt, hvad der har sysselsat mig den meste Del af Aaret. Hvad det sidste angaaer, har jeg nylig skrevet en Opsats betitlet „Den gode gamle Bondepolitik“ i Almuevennens Tillægsblad „Adressebladet“, der skal have 15000 Abonnenter. Jeg har der gjort et s. 124Forsøg paa at bringe Skandinavismen ned til Folkets Masse. Opsatsen, der antages at udgjøre 1½ Ark, vil blive særskilt trykt hos Gram, der forhaabentlig vil være istand til at skaffe den Udbredelse. Det vil vist mere Dig at see, med hvilken fornømt Mine jeg tracterer Spørgsmaalet om, hvorledes det vil gaae os i en Krig med Rusland. Jeg blev nemlig nødt til fortrinsvis at behandle den militære Side af Sagen, da Statsrevisor Johnsen tidligere havde introduceret Sagen for sine Læsere i en forøvrigt ganske velskrevet Artikel, der gik ud paa, at Danmark burde overlades Preussen, hvorefter Skandinavien burde træde i Alliance med Tydskland, og som fremførte saa mange militære Indsigelser mod Skandinavismen, at man ingen Vei kunde komme uden en grundig Gjendrivelse af dem.

Nærmest mig selv staaer min Svoger. Han har, som Du seer, meldt sig til den ledige Høiesteretsassessor-Post, ikke uden stærke Paavirkninger; den gode Mand er ikke modig i saadanne Anliggender. Han ansaaes ogsaa for at have al Udsigt til at gaae af med Seieren over Brandt, der mentes at staae nærmere end Andresen. Men ½ Dag efter kom Criminaldommer Hansteen med sin Ansøgning, og han antages at ville gaae foran Bachke; ja derom kan der vel ingen Tvivl være.

Hansen og Løkke leve vel. Illustr. Nyh. Bl. gaaer nok ind til Nytaar.

Maalsagen har man altsaa discuteret i Samfundet. De to udgivne Foredrag ere vel værd at læse, og jeg formoder, at man har skaffet sig dem i Studenterforeningen. Rosenberg og Secher paaberaabes (under Navn) i Bruuns Foredrag som det norske Maalstrævs Beundrere og Beskyttere i Danmark. Gid de maa have Glæde af Sine Opmuntringer! Hvorledes de kunne tænke sig det, forstaaer jeg ikke. Maalstræverne tænke sig det nye norske Sprog mere forskjelligt fra det danske, end det svenske nu er, saaledes at hverken Nordmænd kunne forstaae Dansk eller Danske Norsk uden specielt Studium; de faae Maalstrævere, der ere Skandina-s. 125ver, skulle ogsaa forudsætte, at man ikke vil kunne forstaae hinanden i en skandinavisk Fællesforsamling. Jeg troer, at de danske Skandinaver ville komme til at see de Forhaabninger, de knytte til de norske Isoleringsmænd i Sproget (Maalstræverne) og Politiken (Dunker), skuffede. Men, hvad der trøster mig over disse for mig sørgelige Phænomener, er den Tanke, at deres Stræben umulig kan naae sit egentlige Maal, og at den derved fremkommende Agitation baner Veien for den sunde og sande Erkjendelse.

Der synes at ligge i Luften adskillig Misfornøielse med Embedsbesættelserne i den senere Tid. Men Morgenbladet er ministerielt og tier, og saa troer det store Publikum, at Alt er vel. Forøvrigt bryder jeg mig ikke om saadanne personlige Sager, og gider ikke have nogen Mening derom.

Den Bang—Dietrichsonske Concurrence spænder Forventningerne. Her troer man saa smaat, at det er Monrad, hvis Opmuntringer har trukket D. frem. B. vil nødig ind paa Concurrencens Vei; det er vist, at han nu i lange Tider har været nervøs i høi Grad; han vilde være næsten utaalelig stundom i Athenæets Bestyrelse, dersom det ikke var saa tydeligt for Alle, at Manden er meget syg. Welhaven dissenterede i Fakultetet; han fandt Concurrence unødvendig, da en saadan allerede havde fundet Sted ved Stipendiat-Udnævnelser, og D.s senere Skrifter ikke antoges at lede til Forandring i den engang afgivne Dom. Ogsaa Prof. S. Bugge var af den Mening, at Bang burde ansættes strax. Bestræbelser i denne Retning foregaae fremdeles. Det forekommer mig nødvendigt, at dersom Concurrence skal finde Sted, maa den udsættes, indtil den stakkels B. kommer i en mere normal Tilstand. Paa den anden Side synes det mig uretfærdigt at negte D. Concurrence, hvilken Mening man end har om hans Capacitet.

Jeg er meget nysgjerrig efter at høre, hvordan det er gaaet vor Ven Horn. Her hører man Intet om den Sag.

Fru Welhaven er død. Hendes Tilstand har i lang Tid været saadan, at man maatte ønske hende Døden. Profes-s. 126soren er det under disse ulykkelige Forhold stadig gaaet tilbage med; men det er jo muligt, at dette Dødsfald netop kan reise ham — hvis det ikke knækker ham aldeles.

Om Prof. Broch, hvis Kone ogsaa er i den Tilstand, at hun vel ikke lever længe, mener man, at han, nedbøiet,

Birkeland, Michael, *Breve fra Rigsarkivar Birkeland (1848-1879)*,

kommer til at trække sig ud af Politiken.

Aschehougs Bog modtages, som Du vel kan tænke Dig, med Antipathi og Uvillie paa visse Hold.

Hermed Gud befalet. Gid Du befinde Dig vel paa denne og mange følgende Fødselsdage.

Din

M. Birkeland.

P. S.

Fanden fare i Dig, forfængelige Menneske, dersom Du bevarer dette Brev for Efterslægten. Og Fanden fare i Udgiveren af „Breve fra og til L. L. Daae (2 B. Chr.a 1919-20)“, dersom han udelader dette Postscriptum.

Saa haaber jeg at være sikker.

Hils Justitsraad Bruun, at jeg til Jul, da jeg tænker at sende en Pakke ned til Kbh., vil sende ham, hvad jeg har angaaende de omspurgte Materier.